

# Årsredovisning 2015

## stadsbyggnadsnämnden





## Förvaltningsberättelse

Stadsbyggnadsförvaltningen har under 2015 präglats av utveckling och förändring.

Måluppföljningen visar på att planerade åtaganden och aktiviteter uppfyllts till stora delar.

Planerade investeringar har genomförts. Där dessa inte avslutats har det huvudsakligen berott på att tekniska förutsättningar ändrats eller att ytterligare utredningar behövt göras.

De stora projekten har löpt vidare och många nya detaljplaner har påbörjats.

Arbetet med Haningeterrassens infrastruktur har pågått under hela året och satt sin prägel på platsen. I stadsdelen Vega har två stora detaljplaner vunnit laga kraft vilket bidrar till att det snabbt växer fram nya bostäder och ny infrastruktur. Första spadtaget för den nya pendeltågsstationen togs i början på maj.

I Albyberg har de första av kommunens tomter sålts och planeringen pågår nu för Albyberg 2.

Omvandlingen av Årsta havsbad har fortsatt, men bekymmer med entreprenören har gjort att projektet kan bli ett år försenat. Handens vattentorn invigdes under festliga former i december, och de utgör nu ett vackert landmärke för centrala Haninge.

Brandbergsparken är färdigupprustad och under året har Åbyparkens upprustning påbörjats med dialogen Nyfiken park.

Vägunderhåll och utbyggnad av cykelbanor har gått enligt plan och utbytet av belysningskällor har gått över förväntan. Planeringen av upprustning av Vegabron kom igång under hösten. Omskyltningen av de nya hastighetsgränserna är klar.

Den 1:a januari kom den nya kommunala lantmäterimyndigheten (KLM) igång. Starten har gått bra och myndigheten sysselsatte vid årsslutet sex personer.

Avdelningscheferna för lantmäteri samt för plan och bygglov och enhetschefen för bygglov har slutat under hösten och rekrytering pågår. Ny lantmäterichef kommer att vara på plats 1:a februari. I samband med detta har organisationen på plan och bygglov setts över och vid årsskiftet delas avdelningen upp i en planavdelning och en bygglovsavdelning.

Bygglov hade en tuff vår med stor anhopning av ärenden. Många sökanden upplevde under vår och försommar alltför långa väntetider. Under senhösten har ett arbete med LEAN-processen återupptagits och kommer att implementeras av, en för uppgiften, dedicerad person. I samband med detta ses rutiner, riktlinjer och processer över i syfte att förenkla och effektivisera hanteringen av bygglov.

Med ny enhetschef på plats har trafikenheten vuxit med ytterligare två personer under året.

2015 har varit ett år med hälsa i fokus. Många aktiviteter har arrangerats för att uppmuntra till rörelse både under och efter arbetstid. Särskilt cykling har varit i fokus. Förvaltningen var också engagerad under det nya cykelloppet Velothon som gick av stapeln i september.

## Viktiga händelser

Den kommunala lantmäterimyndigheten startade den 1:a januari sin verksamhet och har nu sex anställda.

Stadsdelen Vega började växa fram genom att två stora detaljplaner vann laga kraft. Det första spadtaget för ny pendeltågsstation togs i maj.

I arbetsplatsområdet Albyberg såldes de första kommunala tomterna och planeringen av Albyberg 2 påbörjades.

Brandbergsparkens upprustning avslutades och planeringen av Åbyparken kom igång med en uppskattad dialog med medborgarna.

## Ansvarsområde

Stadsbyggnadsnämnden ansvarar för de kommunala verksamheter som regleras i plan- och bygglagen inom områdena detaljplanering, bygglov samt mätning och kartframställning.

Nämnden ansvarar också för kommunens vägar, parker samt vatten- och avloppsverksamhet. Man är kommunens myndighet i trafikfrågor och hamnfrågor samt myndighet för adresshantering och lägenhetsregister. Markskötsel vid kommunensfastigheter, till exempel skolor, förskolor och äldreboenden, ingår också i uppdraget.

Från den 1:a januari 2015 är nämnden Kommunal Lantmäterimyndighet (KLM).

## Mål och Indikatorer

Metodbeskrivning av måluppfyllelse.

Nedan följer bedömningar och kommentarer om uppfyllandet av nämndens strategier och indikatorer samt nämndens bidrag till uppfyllandet av kommunfullmäktiges mål och målområden. Bedömningen är gjord utifrån en tregradig skala: ej uppfyllt, delvis uppfyllt och helt uppfyllt. Om målet inte har kunnat utvärderas anges detta. Kommunfullmäktiges mål anges med nummer och ämne för målet. Därpå följer nämndens strategi och förvaltningens åtaganden med kommentarer.

## Ekologisk hållbarhet

Vårt klimat utsätts för en allt starkare negativ påverkan. Därför ska kommunens arbete leda till en långsiktig ekologisk hållbarhet. Oavsett verksamhet ska ett övergripande ansvar vara att värna våra gemensamma resurser så att t ex biologisk mångfald, kulturmiljöer, människors hälsa och ekosystemets produktivitet inte äventyras.

### Kommentar:

Nämnden har genomfört ett antal åtgärder för att öka användandet av kollektivtrafik, för att minska energianvändning och miljöpåverkan samt har skapat aktiviteter för att uppmärksamma miljöfrågorna.

En dryg kilometer ny cykelväg samt cykelparkeringar under tak har byggts och fyra busshållplatser har tillgänglighetsanpassats. Genom att söka och erhålla statsbidrag har arbetstakten kunnat hållas hög.

En handlingsplan för cykel har tagits fram som hjälpmedel vid arbetet med nya detaljplaner.

Det har varit fokus på växter som attraherar fjärilar och insekter under året, både vid upprustning av parker och vid sommarblomsplanteringar.

VA-planen har antagits och ett antal aktiviteter kring dagvatten genomförts.

VA-avdelningen har tagit fram en dagvattenstrategi och en skötsel- och underhållsplan har upprättats för kommunens dagvattenanläggningar. Planavdelningen har upprättat en handlingsplan för hantering av dagvatten vid detaljplaneringen.

En broschyr med enkla miljötips har skickats ut till alla hushåll i kommunen.

## 1. Utsläpp växthusgaser

Utsläpp av växthusgaser ska fram till år 2020 ha minskat med 25 % jämfört med nivån 2005.

*Status:* Helt uppfyllt

## **1.1 Utsläpp i stadsplaneringen**

Minimera växthusgasutsläpp koldioxid i stadsplaneringen.

*Status:* Helt uppfyllt

### **1.1.1 Främja kollektivtrafik**

Arbeta med att främja kollektivtrafik och tillgängligheten i den.

#### **Kommentar:**

En utbyggnad av cykelvägnätet har fortsatt enligt cykelplanen och förvaltningen har tillgänglighetsanpassat fyra busshållplatser och byggt säkra väderskyddade cykelparkeringar vid pendeltågsstationer, allt för att minska bilberoendet.

### **1.1.2 Främja gående och cykling**

Skapa förutsättningar för att kunna gå och cykla bekvämt och säkert.

#### **Kommentar:**

Strategiskt placerade cykelparkeringar har byggts, flera med tak. Røjning och upprustning av gång- och cykelvägnätet har skett löpande. Projektet ”Orten i rörelse” har genomförts tillsammans med bland annat kultur- och fritidsförvaltningen. I den har cykling och jämställdhet, och särskilt ungas rörelse inom centrala Handen, varit i fokus.

Planenheterna har tagit fram ”Handlingsplan för cykel” som är utformad som en verktygslåda och checklista för cykelvänliga detaljplaner. Den kommer att fungera som ett hjälpmedel vid framtagande av nya detaljplaner.

## **2. Inköp ekologiska livsmedel**

Inköpen av ekologiska livsmedel ska öka.

*Status:* Helt uppfyllt

### **2.2 Ekologiska livsmedel**

Uppdra åt förvaltningen att köpa ekologisk frukt och ekologiskt kaffe.

*Status:* Helt uppfyllt

#### **2.1.1 Köpa ekologiska livsmedel**

Fortsätta att köpa ekologisk frukt och kaffe. Försöka välja ekologiskt vid inköp av övriga livsmedel.

#### **Kommentar:**

Förvaltningen har enbart köpt in ekologisk frukt och kaffe. En strävan har funnits att välja mer ekologiskt vid övriga inköp.

### 3. Energianvändning

Energianvändningen ska minska.

*Status:* Helt uppfyllt

#### 3.1 Minska energianvändningen

Uppdra åt förvaltningen att genomföra energibesparingar inom sina verksamhetsområden.

*Status:* Helt uppfyllt

##### 3.1.1 Minska energianvändningen

Verka för att minska energiförbrukningen i egna lokaler och anläggningar.

#### **Kommentar:**

Under senhösten har det påbörjats en utbyggnad av Anläggarevägens solcellsanläggning som kommer ge 7,5kW i energibesparing som max.

Installation av frekvensstyrning på råvattenpump till Pålmalms vattenverk har genomförts, vilket har gett både en minskad energiförbrukning samt ett minskat slitage på pump/ventiler.

### 4. Biologisk mångfald

Den biologiska mångfalden ska öka.

*Status:* Helt uppfyllt

#### 4.1 Miljöer för biologisk mångfald

I samhällsplaneringen arbeta för att behålla eller skapa nya miljöer som gynnar den biologiska mångfalden.

*Status:* Helt uppfyllt

##### 4.1.1 Biologisk mångfald

I samhällsplaneringen arbeta för att behålla eller skapa nya miljöer som gynnar den biologiska mångfalden.

#### **Kommentar:**

Inspirationsföreläsning med tema biologisk mångfald har genomförts med kommunekologen om skogsskötsel.

I sommarblomsplanteringarna har bland annat kryddväxter som rosmarin, isop och kyndel använts för att locka insekter. Även fjärilsbuskar har planterats. Sågenparken har berikats med ängsväxter och en fruktlund. I Brandbergsparken har det sätts en fjärilsblandning. Vårstjärnor lockar numera fjärilar till Haninge Centrum.

## 5. Sjöar och vattendrag

Sjöar och vattendrag ska bli renare.

*Status:* Helt uppfyllt

### 5.1 Hållbar avloppshantering

I samhällsplaneringen arbeta för en hållbar avlopps- och dagvattenhantering.

*Status:* Helt uppfyllt

#### 5.1.1 Hållbar avlopps- och dagvattenhantering

I samhällsplaneringen arbeta för hållbar avlopps- och dagvattenhantering

#### **Kommentar:**

Ett seminarium i dagvattenjuridik hölls i april och var välbesökt.

Arbetet med en reviderad dagvattenstrategi har återupptagits och ett färdigt förslag finns framme för beslut under 2016. Resursbrist har försenat arbetet med en tillämpningshandbok för dagvatten.

Dagvattendammar i Nytorpsbäcken för rening av dagvatten från Jordbro företagspark har färdigställts under året.

En skötsel- och underhållsplan för kommunens dagvattenanläggningar har tagits fram.

Haninge har deltagit i en skyfallskarteringsstudie i regi av Länsstyrelsen Stockholms län.

En broschyr med enkla miljötips för ett renare vatten har tagits fram. Broschyren har skickats ut till alla hushåll i Haninge med kommunalt VA.

”VA-plan för Haninge kommun” har antagits av kommunfullmäktige.

Planenheterna har tagit fram en handlingsplan för dagvattenfrågor, som är utformad som en verktygslåda och en checklista, och som ska ligga till grund för hur dagvattenfrågorna ska hanteras i detaljplaneringen.





## Social hållbarhet

Kommunen verkar för en långsiktig hållbar utveckling genom att säkra goda levnadsvillkor för invånarna. Möjlighet till arbete, goda boendemiljöer, utbildning, trygghet och hälsa, rättvisa, delaktighet och inflytande ska tas tillvara och utvecklas för att skapa ett socialt hållbart Haninge.

### Kommentar:

Under året har nämnden arbetat med olika åtgärder för att öka Haninges attraktivitet som kommun. Medborgardialoger har genomförts vilka också engagerade många barn och ungdomar. Åtgärder för trygghet och säkerhet i närmiljöer samt upprustning av parker och andra utemiljöer har skett kontinuerligt under året.

Internt processarbete pågår kring rutiner, riktlinjer och arbetssätt, för att öka servicegraden mot medborgarna.

Arbetet med utvecklingen av stadskärnan har gått in i en mer konkret fas genom arbetet med strukturplan och förberedelser för ny utformning av Poseidons torg. Handens vattentorn har renoverats och blivit nya vackra landmärken för Haninges centrala delar.

I stadskärnearbetet har ingått att ta fram en förstudie för en 3d-modell över centrala Haninge, vilken kommer att upphandlas under 2016, samt att ta fram en parkeringsstrategi i syfte att kunna skapa täta och attraktiva stadsmiljöer.

Brandbergsparkens upprustning har avslutats med en mängd olika aktiviteter och upplevelser. Ny park enligt parkplanen är Åbyparken som under året haft dialogen ”Nyfiken park” med stort intresse från invånarna. Nya skötselrutiner för parkarbete är på plats och införs nu i verksamheten.

Det kommunala vägnätet har fått reviderade hastighetsgränser i enlighet med hastighetsplanen. Ett antal trygghetskapande åtgärder har gjorts kring skolor och tre övergångsställen har hastighetssäkrats genom att höjas upp. Reflexer har delats ut till skolbarn och två mobila hastighetsskyltar har införskaffats för att användas där behov finns. Ökade insatser inom trafikområdet har möjliggjorts genom två nyrekryteringar.

Sopsaltning av gång- och cykelvägen mellan Tungelsta och Handen har bidragit till ökade möjligheter att cykla året runt.

Under sommaren har 72 skolungdomar erbjudits arbete i våra parker.

## 6. Attraktiv regional stadskärna

Haninge ska utveckla en attraktiv regional stadskärna.

*Status:* Delvis uppfylld

### 6.1 Attraktiv regional stadskärna

Tillsammans med interna och externa aktörer förverkliga en attraktiv regional stadskärna.

*Status:* Delvis uppfyllt

### **6.1.1 Stads kärnearbete**

Aktivt engagemang och arbete i stads kärnegruppen med både interna och externa aktörer.

#### **Kommentar:**

Ett underlag till upphandling för en 3d-visualisering av Haninges stads kärna har tagits fram för att kunna genomföra en upphandling av en 3d-modell under 2016.

Arbetet med att utveckla stads kärnan har fortsatt och förvaltningen har deltagit aktivt i arbetet, både i en styrgrupp, i en samordningsgrupp, i ett antal workshops samt i framtagande av en parkeringsstrategi. Deltagare finns från flertalet av förvaltningens avdelningar.

En uppskattad belysningsinstallation ”Haning around” har genomförts intill Kulturhuset och vid Eskilsparkens entré. Tillsammans med KTH:s ljusdesignutbildning har ”Ljus i Eskilsparken” arrangerats. I stället för tulpanstråk har förvaltningen planerat för ängsblommor längs infarten förbi Port 73. Refugen kommer att blomma 2016.

I december har Handens båda vattentorn invigts. De har renoverats samt fått ny och attraktiv fasadinklädnad samt belysning. Ett landmärke för centrala Haninge har skapats.

### **6.1.2 Brett engagemang**

Ta tillvara hela förvaltningens kompetens med att utveckla en attraktiv stads kärna.

#### **Kommentar:**

Många medarbetare har deltagit i workshops och operativt arbete under året.

## **7. Barn och ungdomar ska må bra**

Barn och ungdomar ska må bra och känna framtidstro.

*Status:* Helt uppfyllt

### **7.1 Barn och ungdomar delaktiga**

Barnkonventionen ska vara utgångspunkt vid all planering. För nämndens ansvarsområde innebär det att barn och ungdomar ges utrymme att delta i samhällsutvecklingen och påverka sin närmiljö.

*Status:* Helt uppfyllt

#### **7.1.1 Locka barn och ungdomar**

#### **Kommentar:**

Under dialogen ”Nyfiken park” i Åbyparken har förvaltningen varit på plats i fyra dagar vilket har bidragit till att många barn och ungdomar varit delaktiga ”på egen hand”. En grupp mellanstadiebarn, från Åbygården, blev väldigt engagerade och intervjuade parkbesökare. En grillkväll har anordnats för ungdomar från Åbygården.

Genom projektet ”Speak App” har fördjupade intervjuer genomförts på en förskola.

## **8. Bättre folkhälsa**

Folkhälsan ska förbättras.

*Status:* Helt uppfyllt

### **8.1 Varierad och upplevelserik miljö**

Verka för ett varierat och upplevelserikt Haninge med närhet till rekreationsområden samt attraktiva och tydliga gång- och cykelstråk.

*Status:* Helt uppfyllt

#### **8.1.1 Utveckla utemiljöer**

Fortsätta rusta upp parker och utemiljöer.

##### **Kommentar:**

Brandbergsparken har rustats färdigt under året. En delinvinning med cykeluppvisning och korvgrillning har i november anordnats i Kemibacken. Parken har fått en välbehövlig upprustning och en mängd olika aktiviteter och upplevelser har tillförts till exempel belysningen ”Alltid vackert väder” och pulkabacken är nu också en cykelbana.

#### **8.1.2 Möjligheter att cykla**

Genomföra åtgärder enligt cykelplanen.

##### **Kommentar:**

Utbyggnaden av cykelvägnätet enligt cykelplanen och upprustningen av parker enligt parkplanen uppmuntrar till utevistelse och motion. Röjning av buskage och förbättrad belysning har bidragit till utnyttjandet av gång- och cykelvägarna i kommunen.

Under 2015 har sopsaltning använts som metod för att hålla gång- och cykelstråket mellan Tungelsta och Handen snö- och halkfritt. Förbättrade möjligheter att cykla har åstadkommit tack vare fler och säkrare cykelparkeringar.

## **9. Ökad delaktighet**

Invånarnas delaktighet och inflytande i samhället ska öka.

*Status:* Helt uppfyllt

### **9.1 Medborgardialoger**

Bjuda in invånarna till en bred och variationsrik dialog.

*Status:* Helt uppfyllt

### 9.1.1 Medborgardialoger

Ta initiativ till nya medborgardialoger till exempel ”Nyfiken park”.

#### **Kommentar:**

”Nyfiken park” i Åbyparken lockade 300 deltagare. Först har olika grupper sökts upp, sedan har förvaltningen varit på plats i parken under fyra dagar. Bland aktiviteterna kan nämnas turer med häst och vagn, speciellt uppskattade av seniorer som hämtades i Parkvillan, och av barn. En programhandling har sedan presenterats på biblioteket, på hemsidan och i parken.

## 10. Ökad trygghet

Invånarnas trygghet ska öka.

*Status:* Helt uppfyllt

### 10.1 Trygg offentlig miljö

Skapa goda förutsättningar för trygghet i den offentliga miljön.

*Status:* Helt uppfyllt

#### 10.1.1 Trygg utemiljö

Fortsätta arbeta med belysning och röjning kring gång- och cykelvägar.

#### **Kommentar:**

Arbete med röjning av gång- och cykelvägar har pågått under hela året, både med egen personal och med hjälp av entreprenörer.

#### 10.1.2 Säker trafikmiljö

Fortsätta arbetet med att skapa trygga och säkra trafikmiljöer.

#### **Kommentar:**

Omskyltningen av, den under 2014 beslutade, hastighetsplanen har avslutats under våren.

Trafiksäkerhetsåtgärder har genomförts med fokus på trygga skolvägar. Reflexer har delats ut till alla elever i förskoleklass och årskurs 1. Förvaltningen har köpt in två mobila hastighetsskyltar som visar ”din fart”. Dessa mäter hastigheterna samt dämpar farten. Skyltarna placeras ut efter önskemål från kommuninvånare.

## 11. Kommunens service

Invånarna ska vara nöjda med kommunens service.

*Status:* Delvis uppfyllt

### 11.1 God service

Förbättra vår service med kunden i fokus.

*Status:* Delvis uppfyllt

### **11.1.1 God service**

Förbättra vår service med kunden i fokus.

#### **Kommentar:**

Etableringen av en kommunal lantmäterimyndighet har genomförts och verksamheten är i full gång. Fyra förrättningslantmätare har rekryterats. Rådgivningen till medborgarna har förbättrats.

Flera nya e-tjänster har utvecklats och information på hemsidan angående nybyggnadskartor och mättjänster har förtydligats.

Den planerade bemötandeundersökningen av VA:s kundtjänst har försenats pga tekniska problem med kommunens nya telefonväxelsystem. Tanken är låta kunderna svara på några frågor via det nya televäxelsystemet. Utförs under 2016.

En utökning av VA:s kundtjänst avseende öppettider och antal ärenden har skjutits upp. Utredning av förutsättningarna för att etablera en gemensam kundtjänstfunktion för VA pågår.

Ett LEAN-arbete har startats på bygglov vilket syftar till ökad service.

Trafikenheten har utökats med två medarbetare vilket gett bättre förutsättningar att möta kommuninvånarnas förväntningar på service inom trafikområdet.

Enheten för samordning och utveckling har hållit temadagar på plan- och byggcenter.

## **12. Ökad valfrihet**

Den enskildes valfrihet över den offentligt finansierade servicen ska öka.

*Status:* Inte utvärderat

**Kommentar:** Målet med ökad valfrihet över den offentligt finansierade servicen är inte tillämplig för förvaltningen.

## **13. Människor i arbete**

Fler människor ska komma i arbete.

*Status:* Helt uppfyllt

### **13.1 Unga i arbete**

Utveckla arbetet med att få fler unga i jobb genom att ta emot praktikanter och skolungdomar samt visstidsanställda.

*Status:* Helt uppfyllt

#### **13.1.1 Skapa arbetstillfällen**

Fortsätta erbjuda praktik- och sommarjobb inom förvaltningen.

**Kommentar:**

VA-avdelningen har haft en praktikant under 2015. Lantmäteriafdelningen två stycken. Trafikenheten har haft en praktikant. Planenheterna har haft fyra projektanställda unga planarkitekter. Park och natur har tagit emot 72 sommararbetande skolungdomar.

## 14. Attraktivitet i parker och utemiljö

Attraktiviteten i parker och utemiljöer kring bostadsområden och kommunala anläggningar ska öka.

*Status:* Helt uppfyllt

### 14.1 Attraktiv utemiljö

Att utifrån parkplanen i dialog med medborgare förverkliga en attraktiv yttre miljö.

*Status:* Helt uppfyllt

#### 14.1.1 Attraktiv utemiljö

Utveckla en attraktiv utemiljö i dialog med invånarna med parkplanen som utgångspunkt.

**Kommentar:** En skötselplan har färdigställts och är upptryckt. Den finns även på kommunens intranät. För att implementera skötselplanen har ny mötesstruktur införts enligt en ny säsongsmo-  
dell med sju säsonger.

En test av mobilt GIS för skötselpersonal har testats under året och systemet ProSmart är nu inläp-  
t och har börjat användas av all parkpersonal.

Under en utbildningsdag med Movium har personalgruppen på park testat utvärderingsmallarna för "Green Space Award" i Åbyparken. Avsikten är att söka "Green Space Award" för Tungelsta trädgårdspark 2017 eller 2018.

En projektplan för upprustning av lekplatser har tagits fram och arbetet med den kommer att fortsätta 2016.

## Ekonomisk hållbarhet

Med ekonomisk hållbarhet i fokus skapas stabila och sunda ekonomiska förhållanden i hela samhället. Övergripande för all kommunal verksamhet är att planera och agera långsiktigt. För att säkra välfärd och trygghet för våra invånare förutsätts att kommunens ekonomi är välordnad. Det måste finnas marginaler för att kunna hantera det oförutsedda. All kommunal verksamhet ska därför präglas av god ekonomisk hushållning.

Kommunallagen ställer krav på kommunernas ekonomi och kommunerna måste leva upp till en budget i balans, dvs. i den budget kommunfullmäktige fastställer måste intäkterna vara större än kostnaderna. Denna nivå är emellertid för låg för att kravet på och behovet av långsiktighet ska tillfredsställas. Varje kommun behöver bedöma vilken resultatnivå som behövs för att kunna ha en god ekonomisk hushållning. För detta ändamål ska kommunen fastställa finansiella mål. Sveriges kommuner och landsting, SKL, har rekommenderat att denna nivå bör uppgå till minst två procent av skatteintäkter och generella statsbidrag.

Därtill har riksdagen fastställt ett krav om att minst två procents överskott för en kommun med negativ soliditet, för att kommunen ska få tillämpa lagstiftningen om resultatutjämningsreserv (RUR). För att nå målet krävs att varje nämnd arbetar för att klara sin verksamhet inom avsatt budgetram.

### Kommentar:

Månatlig uppföljning av nämndens ekonomiska målsättning har genomförts och målet med minst två procent överskott har hållits och nämndens reserv har inte behövt tas i anspråk.

Förvaltningen har ett resultat över budgeterat, delvis på grund av en snöfattig vår och höst, delvis på grund av ökat antal plan-, kart- och bygglovsärenden.

Under året har ett uppskattat ledarskapsprogram genomförts för sexton C-chefer. Programmet kommer att följas upp med tre möten under 2016.

Ett antal utbildningar i övrigt har genomförts för att förbättra arbetsmiljö, kunskap och effektivitet. Därutöver har flera plattformar och program driftsatts för att ge effektiva verktyg i det dagliga arbetet. Översyn av bygglovshanteringen har påbörjats för att effektivisera enligt en standardiserad modell.

2015 har varit ett hälsoår med främst cykling som centralt tema för att uppmuntra medarbetarna till aktiv arbetstid och fritid.

## 20. Ekonomiskt resultat

Kommunen ska nå budgeterat resultat, som motsvarar minst 2 procent av kommunens skatteintäkter och generella statsbidrag.

*Status:* Helt uppfyllt

## 20.1 Stabil ekonomi

Säkerställa en budgetreserv på två procent inom nämndens ansvarsområde.

*Status:* Helt uppfyllt

### 20.1.1 Stabil ekonomi

Budgetera och följa upp en budgetreserv på två procent.

**Kommentar:** Den budgeterade reserven på två procent har inte behövt tas i anspråk. Uppföljning av verksamheten har skett månadsvis. Årets resultat ligger över budgeterat.

På den nya lantmäterimyndigheten följs ärendebalansen månadsvis.

## 21. Bästa kommunala arbetsgivare

Kommunen ska vara Sveriges bästa kommunala arbetsgivare.

*Status:* delvis uppfyllt

### 21.1 Attraktiv arbetsplats

Genom gott ledarskap och gott medarbetarskap skapa en attraktiv arbetsplats där man ingår i ett meningsfullt sammanhang.

*Status:* delvis uppfyllt

#### 21.1.1 Förhållningssätt

Hålla förvaltningens förhållningssätt levande.

**Kommentar:** Förvaltningsledningen, chefsgruppen samt samtliga avdelningar och enheter har återupptagit ett systematiskt arbete med ”Vårt förhållningssätt”, ett arbete som fortsätter 2016.

#### 21.1.2 Fungerande verktyg

Fortsätta utvecklingen av verktyg och rutiner så att en trygg och förutsägbar arbetsmiljö åstadkoms.

**Kommentar:**

Ett ledarskapsprogram för förvaltningens C-chefer har genomförts under året och ett uppföljningsprogram är planerat för våren 2016.

Utbildning inom tunga lyft och asbest har hållits för rörläggare.

Avtal om den nya SGD-plattformen har slutits för implementering under 2016.

Driftsättningen av ny webb-GIS-lösning är genomförd där Solen WEB byts mot CSM.

MS Project implementerades på planheterna för att skapa en projektlista som aktivt kan länkas med alla detaljplaneprojekt.

2015 har varit ett hälsoår, för både arbetshälsa och för fritidshälsa. Cykling har varit centralt, både som alternativ till arbetsresor och som motionsform. Olika tävlingar, utmaningar och föreläsningar har stött årets tema. Dessutom har förvaltningen erbjudit bootcamp, PT-timmar för



att komma igång på gymmet samt startavgifter i motionslopp.

## 22. Effektiv resursanvändning

Kommunens verksamhet ska präglas av effektiv resursanvändning.

*Status:* Delvis uppfyllt

### 22.1 Effektiv resursanvändning

Ge förutsättningar för en hälsobefrämjande arbetsmiljö. Med ständiga förbättringar effektivisera arbetssätt och rutiner.

*Status:* Delvis uppfyllt

#### 22.1.1 Effektivitet

Implementera och utveckla arbetsprocesser för att eliminera flaskhalsar och otydligheter.

#### **Kommentar:**

Parkavdelningen har påbörjat ett systematiskt arbete för att kunna spara resurser framöver. Tester av nya, större, maskiner och släntklippare har utvärderats och workshop har genomförts för att se över rutinerna för vilka ytor som ska klippas.

En satsning på förebyggande underhåll samt förbättrad återkoppling vid felanmälan för skolor och förskolor har lett till färre klagomål. Ett beslutsunderlag för markreinvesteringar på kommunens fastigheter har tagits fram och ett beslut om att anställa en markförvaltare för att samordna förvaltningens arbete med fastigheterna har tagits.

Rörnätsenheten har påbörjat revidering av drift- och underhållsplanen av ledningsnätet för att identifiera en lämplig nivå på det förebyggande underhållet och för att kunna förbättra resursplaneringen.

Lantmäteriet har rättat linjegeometrierna för vägnätsredovisningen.

Arbetet med en effektiviserad handläggning av ärenden på bygglov enligt en så kallad LEAN-modell har påbörjats.

En genomgång av planens rutiner har gjorts för att anpassa dem till den nya planprocess som infördes den 1:a januari 2015.

## 23. Befolkningsökning

Med 2008 som jämförelseår ska invånarantalet till år 2018 ha ökat med minst 10 000.

*Status:* Delvis uppfyllt

### 3.1 Befolkningsökning

Genom samhällsplanering skapa ett Haninge där kommuninvånarna är stolta att bo och nya vill flytta in.

*Status:* Delvis uppfyllt

### **23.1.1 Attraktivt Haninge**

Uppmuntra samverkan inom förvaltningen för att skapa en kommun att vara stolt över.

#### **Kommentar:**

Enhetscheferna på plan, VA och trafik har startat en samverkansgrupp för att diskutera frågor som berör tidiga skeden samt strategiska frågor.

### **23.1.2 Synliggöra Haninge**

Aktivt arbeta med att synliggöra de kvalitéer som Haninge har.

#### **Kommentar:**

Antalet nystartade bostadsprojekt har synliggjorts och flera initiativ till bostäder för unga och studenter har tagits.

Deltagande i konstprojektet Corners. Sommarblommor och tulpanfrossa. Uppmärksamhet genom "Orten i rörelse" med utställning i Kulturhuset. "Nyfiken park" i Åbyparken. Invigning av konstverk i Sågenparken. Invigning av ljusprojektet vid Kulturhuset i oktober. Ljusprojekt vid Kulturhuset och Eskilsparken i december. Invigningen av Handens vattentorn.

## **24. Starta och utveckla företag**

Det ska vara enkelt att starta och utveckla företag i kommunen så att antalet arbetsplatser ökar.

*Status:* Delvis uppfyllt

### **24.1 Företagarvänligt**

Stadsbyggnadsprocessen ska ständigt utvecklas för att fungera effektivt.

*Status:* Delvis uppfyllt

#### **24.1.1 Tydlig hantering**

Bidra med vår kompetens till att skapa en kommungemensam ingång för företagare.

#### **Kommentar:**

En genomgång av planenheterans väntelista för kommande detaljplaner har genomförts för att tydliggöra och säkerställa årtalet för påbörjande av nya detaljplaner.

## Intern kontroll

Nämndens internkontrollplan utgår från en kommunövergripande plan. De gemensamma kontrollpunkterna har följts upp, vilka nämnden i mycket stor omfattning uppfyller.

Nämndens internkontrollplan kompletterades med:

- Finns tillräckliga rutiner och har erfarenhetsåterföring skett avseende drift av tekniska tjänster?

### **Kommentar:**

Inventering av befintliga dokument och intervjuer inom förvaltningens olika verksamhetsområden har genomförts. Rutiner och checklistor är sammanställda och finns tillgängliga för alla medarbetare inom förvaltningen.

- Finns tillräckliga rutiner kring arbetsmiljö inom tekniskt arbete och efterlevs dessa?

### **Kommentar:**

Rutiner och checklistor är sammanställda och finns tillgängliga för alla medarbetare inom förvaltningen. Riskbedömning med handlingsplan har tagits fram. Uppföljning av handlingsplan kommer att genomföras under kommande år. Kontinuerlig avstämning av rutiner och checklistor görs på arbetsplatsträffar och vid skyddsronder.

## Ekonomi

### Driftsrapport

Konto	Utfall Jan - Dec	Bud Ack Jan - Dec	Avvikelse Jan - Dec	Budget helår 2015	Utfall % av Budget
I10 - Taxor och avgifter	158 264	154 267	3 997	154 267	102,6%
I20 - Försäljning av verksamhet	61 556	37 747	23 808	37 747	163,1%
I30 - Bidragsintäkter	2 126	1 397	729	1 397	152,2%
I40 - Anslag	5 312	5 722	-410	5 722	92,8%
I50 - Övriga intäkter	45 100	56 784	-11 684	56 784	79,4%
I80 - Finansiella intäkter	67		67		
<b>Summa I - Intäkter</b>	<b>272 425</b>	<b>255 917</b>	<b>16 508</b>	<b>255 917</b>	<b>106,5%</b>
K10 - Lönekostnader	-98 246	-97 651	-595	-97 651	100,6%
K20 - Övriga personalkostnader	-3 860	-4 144	284	-4 144	93,2%
K30 - Lokalkostnader	-8 406	-9 582	1 176	-9 582	87,7%
K40 - Kostnader för bidrag	-70	-60	-10	-60	116,8%
K50 - Köp av tjänster	-133 081	-122 871	-10 210	-122 871	108,3%
K60 - Köp av varor	-67 600	-56 633	-10 968	-56 633	119,4%
K70 - Övriga kostnader	-27 809	-24 353	-3 456	-24 353	114,2%
K80 - Avskrivningar och ränta	-56 706	-67 554	10 848	-67 554	83,9%
K81 - Finansiella kostnader	643	-2	645	-2	-32170,0%
<b>Summa K - Kostnader</b>	<b>-395 134</b>	<b>-382 850</b>	<b>-12 285</b>	<b>-382 850</b>	<b>103,2%</b>
<b>Summa RR</b>	<b>-122 709</b>	<b>-126 932</b>	<b>4 223</b>	<b>-126 932</b>	<b>96,7%</b>

Resultaträkningen innehåller interna transaktioner.

#### Kommentar:

Nämndens beslutade anslagsfinansierade budgettram för år 2015 uppgick till 126,9 mnkr efter beslut i kommunfullmäktige (KF:2015-05-11 § 68) om överföring av överskottsmedel på 11,7 mnkr.

Det ackumulerade utfallet för perioden blev 122,7 mnkr vilket motsvarar 96,7 procent av årsbudgeten. Resultatet är 4,2 mnkr bättre än årets budget vilket motsvarar en positiv avvikelse på 3,3 procent. Periodens överskott beror till största delen på nämndens oförbrukande reserv samt ett positivt resultat för teknikavdelningen samt för plan- och bygglovsavdelningen, som redovisar ett bättre resultat än budget för perioden med ökade intäkter.

Park- och naturavdelningen samt lantmäteriafdelningen redovisar underskott bland annat på grund av minskade intäkter mot budget.

Ökad omsättning redovisas bland annat inom anläggningsverksamheten som har ökat både intäkter och kostnader med ungefär 14 mnkr. Kapitalkostnaderna (ränta och avskrivning) har minskat, främst inom VA-avdelningen på grund av framflyttade större investeringar och lägre internräntesats.

## Driftsrapport per avdelning

### Vatten och avlopp

Minskad internränta på grund av framflyttade investeringar och lägre räntesats ger minskade kostnader. Minskad internränta ger VA minskade ränteintäkter. Nettoeffekten blir positiv och förbättrar resultatet. Både bruks- och anläggningsintäkter har erhållits i nivå med budget. Drift- och underhållskostnaderna på rörnät har ökat, främst på grund av dyrare LTA (lätt trycksatt avlopp)-hantering och på dyrare vattenläckor och avloppsstopp. Resultatet för VA totalt är 3,3 mnkr bättre än budget vilket innebär mindre uttag ur VA-fonden än planerat, från 3,9 mnkr till 0,6 mnkr. Efter överföring till ny investeringsfond med 3 mnkr redovisas ett nollresultat för året.

Verksamhetsområde / Avdelning		Utfall (tkr)	Årsbudget (tkr)	Avvikelse (tkr)
Vatten och avlopp	Intäkt	136468	138170	-1702
	Kostnad	136468	138170	1702
	<b>Totalt</b>	<b>-0</b>	<b>0</b>	<b>-0</b>
Delsumma Vatten och avlopp	Intäkt	136468	138170	-1702
	Kostnad	136468	138170	1702
	<b>Totalt</b>	<b>-0</b>	<b>0</b>	<b>-0</b>

### Teknik

Ett varmare och gynnsammare väder under vinterperioden har medfört lägre kostnader för vinterväghållningen men samtidigt inneburit fler åtgärder och ökade kostnader för barmarksunderhållet. Inom trafikbelysningen redovisas minskade kostnader på grund av energibesparingsåtgärder.

### Park och natur

Underskottet beror till största del på lägre intäkter för snöröjning under de snöfattiga vintermånaderna samtidigt som arbetet med eget parkunderhåll har ökat.

### Plan och bygglov

De ökade intäkterna och kostnaderna mot budget beror på ökade volymer, antalet bygglov och planer har förbättrat resultatet mot budget.

### Lantmäteri

Uppstarten av KLM (Kommunal Lantmäterimyndighet) har lett till ökade kostnader för verksamheten samt minskade intäkter i uppstartsskedet.

**Förvaltningsledning och nämnd**

Överskott på grund av ej förbrukade reserv har förbättrat resultatet med 2,1 mnkr.

Verksamhetsområde / Avdelning		Utfall (tkr)	Årsbudget (tkr)	Avvikelse (tkr)
Teknik	Intäkt	75698	61698	14001
	Kostnad	147358	135586	-11772
	<b>Totalt</b>	<b>-71659</b>	<b>-73888</b>	<b>2229</b>
Park och natur	Intäkt	15593	14136	1457
	Kostnad	44982	42588	-2394
	<b>Totalt</b>	<b>-29389</b>	<b>-28452</b>	<b>-937</b>
Plan och bygg	Intäkt	26523	22450	4073
	Kostnad	36741	34502	-2238
	<b>Totalt</b>	<b>-10218</b>	<b>-12052</b>	<b>1834</b>
Lantmäteri	Intäkt	10810	12672	-1862
	Kostnad	19548	20198	650
	<b>Totalt</b>	<b>-8737</b>	<b>-7526</b>	<b>-1211</b>
Förvaltningsledning	Intäkt	4999	4900	99
	Kostnad	6892	6864	-28
	<b>Totalt</b>	<b>-1893</b>	<b>-1964</b>	<b>71</b>
Nämnd och reserv	Intäkt	322	322	0
	Kostnad	370	2474	2104
	<b>Totalt</b>	<b>-48</b>	<b>-2152</b>	<b>2104</b>
Övrig verksamhet	Intäkt	2009	2070	-61
	Kostnad	2775	2968	193
	<b>Totalt</b>	<b>-766</b>	<b>-898</b>	<b>132</b>
Delsumma övriga avd.	Intäkt	135955	118247	17708
	Kostnad	258665	245180	-13486
	<b>Totalt</b>	<b>-122710</b>	<b>-126932</b>	<b>4222</b>
Totalsumma alla avd. inkl VA	Intäkt	272423	256418	16005
	Kostnad	395133	383350	-11784
	<b>Totalt</b>	<b>-122710</b>	<b>-126932</b>	<b>4222</b>
Summa nämnd		<b>-122710</b>	<b>-126932</b>	<b>4222</b>

## Investeringsrapport

VERKSAMHET	Bokfört tom dec tkr	Budget 2015 tkr	Utfall i % av budget	Överfört från 2014
VATTEN OCH AVLOPP	100475	107155	94	14155
VÄG	3582	18873	19	16398
PARK OCH NATUR	3341	3979	84	1179
TRAFIK	6383	13766	46	8441
ÖVRIGT	3000	4500	67	3500
UTHYRNING	3322	4540	73	1040
LANTMÄTERI, PLAN OCH BYGG	1223	3192	38	1392
<b>SUMMA:</b>	<b>121326</b>	<b>156005</b>	<b>78</b>	<b>46105</b>

### Kommentar:

Nämndens beslutade investeringsbudgetram uppgick till 156,0 mnkr efter beslut om överföring av 46,1 mnkr från år 2014 enligt Kommunfullmäktige (KF:2015-04-13 § 69).

Investeringsbudgeten består av ett 50-tal projekt, här redovisas utfall mot budget i tkr samt i procent per verksamhet. I redovisningen framgår även vilka medel som överförts från år 2014.

Utfallet visar på en total förbrukning på 78 procent av totala investeringsbudgeten 2015 (121,3 mnkr av en budget på 156,0 mnkr).

Några projekt har utgått och flera har fått framflyttad tidplan bland annat har MEX-projektet Huvudgata Vendelsö/Sågen på 12,1 mnkr framflyttats.

### Överskottsmedel

Stadsbyggnadsnämnden redovisar ett totalt överskott på 4 223 tkr inom driftbudgeten samt 37 011 tkr inom investeringsbudgeten, nämnden hemställer hos kommunstyrelsen om att få överföra både drift- och investeringsmedlen till år 2016.

## Personal

### Personalpolitiska programmet

Förvaltningen har arbetat med implementering av riktlinjer för medarbetare och chefer. Utöver det har förvaltningens förhållningssätt hållits levande som grund för allt arbete.

All rekrytering sker på kompetensbaserad grund för lika behandling av sökanden.

Under året har hälsoarbete bedrivits på bred basis med olika aktiviteter som uppmuntrar till ett aktivt arbets- och fritidsliv.

### Personalstatistik

Antalet anställda är oförändrat 2015 jämfört med 2014 trots viss personalomsättning.

Sjukfrånvaron för 2015 blev 3,3 % vilket är 1,4 procentenheter lägre än för 2014 års resultat.

Under året har dock långtidssjukfrånvaron ökat, likaså sjukfrånvaron i åldersgruppen 29 år och yngre. Långtidssjukfrånvaron kan förklaras med enskilda fall. En genomgång av anledningarna till ökad sjukfrånvaro bland de yngsta kommer att genomföras tillsammans med personalavdelningen.

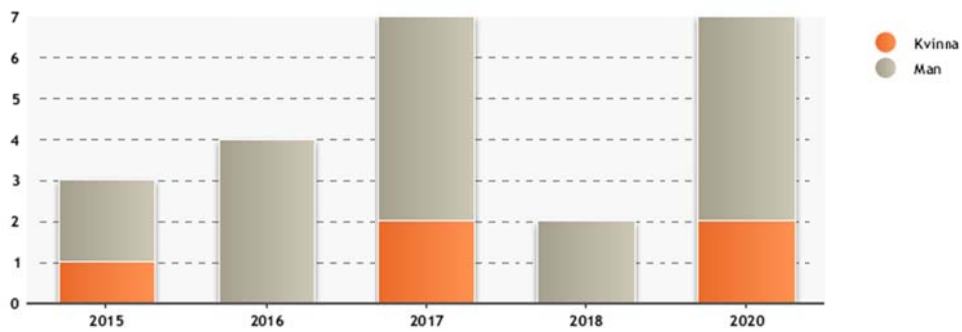
Personal	2014	2015
Antal anställda	165	165
Varav män	103	98
Varav kvinnor	62	67
Sjukfrånvaro i procent av överenskommen arbetstid, alla anställda	4,7	3,3
Sjukfrånvaro bland kvinnor (procent)	5,1	4,7
Sjukfrånvaro bland män (procent)	4,5	2,4
Långtidssjukfrånvaro (procent av sjukfrånvaro 60 dagar eller mer)	31,6	35,9
Sjukfrånvarotid i åldersgruppen 29 år eller yngre (procent)	1,4	2,6
Sjukfrånvarotid i åldersgruppen 30–49 år (procent)	5,9	3,7
Sjukfrånvarotid i åldersgruppen 50 år eller äldre (procent)	4,0	3,7

Gäller tillsvidareanställningar och visstidsanställningar med sysselsättningsgrad på minst 40 procent av heltid.



## Pensionsprognos

Uppgifterna gäller kommande pensionsavgångar vid 65 år.



Fram till 2021 väntas pensionsavgångar i storleksordningen drygt 10 % inom förvaltningen. Vikt kommer att läggas vid kunskapsåterföring och mentorskap för att undvika förlust av kompetens.

## Framtid

För att uppnå bästa möjliga slutresultat i arbetet med att skapa långsiktigt hållbara miljöer för medborgarna, krävs ett brett perspektiv där olika aspekter på planering tas tillvara i sammanhållna processer. För man samman alla intressenter och projektaktörer från början och skapar en grund av sammanvägda kriterier och behov, ges större möjlighet att nå ett slutresultat med hög kvalitet.

Hållbarhetsfrågorna är fortsatt centrala. Övergripande frågor såsom klimatförändringar, transportbeteende och energiförsörjning påverkar planeringen även i det lilla formatet. Behovet av att planera utifrån ett längre framtidsperspektiv vad gäller till exempel översvänningsrisker och extrema vädersituationer ökar.

Hållbarhetsfrågorna breddas, där den sociala hållbarheten blir viktigare. Frågor kring integration, social blandning, livsstil och livspussel tar plats och påverkar planeringen. Jämställdhets- och mångfaldsfrågorna är i fokus.

Ett ökat medborgarinflytande blir mer och mer självklart där människor vill och tillåts delta i planeringsprocessen. Nya kommunikationskanaler blir självklarheter där sociala medier, spel som Minecraft och interaktiva mobilapplikationer (appar) lockar fler till en dialog med den offentliga verksamheten.

Gestaltning och utformning av den offentliga miljön är viktiga frågor som diskuteras i ett allt bredare sammanhang. En strävan finns att skapa blandade stadsmiljöer där bostäder, arbetsplatser, kultur och handel integreras till levande stadsmiljöer.

Planeringsförutsättningarna blir därigenom mer komplexa med intressekonflikter mellan parter och verksamheter.

Genom att städerna förtätas blir frågor kring riksintressen, strandskydd, buller, luftkvalitet och markföroreningar aktuella och behöver behandlas för att inte utgöra hinder för att bygga hållbart, det vill säga där det redan är byggt.

Bostadsfrågan står alltså i blickpunkten, ett brett arbete behövs för att bygga fler bostäder med varierad storlek, utformning och upplåtelseform; bostäder som ska passa många olika familjekonstellationer. Det finns även ett tryck för att bereda plats för fler egnahem. En viktig förutsättning för framgång är en välfungerande infrastruktur och tillgänglig kollektivtrafik.



Haninge 9 februari 2016

